

LITERATURA (výběr)

Vladimír Birgus

322

Seznam literatury k české avantgardní fotografii neobsahuje monografie jednotlivých fotografů, které jsou obsaženy v biografických heslech.

- Aktuálnost československé meziválečné fotografie. Dům umění města Brna, Brno 1978.
- Jaroslav Anděl (ed.): El arte de la Vanguardia en Checoslovaquia 1918–1938 / The Art of the Avant-garde in Czechoslovakia 1918–1938. IVAM - Centre Julio Gonzales, Valencia 1993.
- Jaroslav Anděl: The Avant-garde Book 1900–1945. Katalog, Franklin Furnace, New York 1989.
- Jaroslav Anděl: The Constructivist Entanglement: Art into Politics, Politics into Art, Art into Life. Rizzoli, New York 1990.
- Jaroslav Anděl, - Anne Tucker (ed.): Czech Modernism 1900–1945. Katalog, The Museum of Fine Arts, Houston 1989.
- Jaroslav Anděl: The Czech Avant-garde and the Book 1900–1945. Afterimage (Rochester), special supplement, January 1985.
- Jaroslav Anděl, - Emmanuel Starcky (ed.): Prague 1900–1938. Capitale secrète des avant-gardes. Katalog, Musée des Beaux-Arts, Dijon 1997.
- Jaroslav Anděl: Sen o Devětsilu. Umění, 1987, č. 1, s. 50–53.
- Jaroslav Anděl (ed.): Umění pro všechny smysly. Meziválečná avantgarda v Československu. Katalog, Národní galerie v Praze, Praha 1993.
- Vladimír Birgus, Pierre Bonhomme: Beauté Moderne - Les avantgardes photographiques tchéques 1918–1948. Katalog, Mission du Patrimoine photographique, Paris & KANT, Praha 1998.
- Vladimír Birgus: Česká avantgardní fotografie a svět. Ateliér, (Praha) 1999, č. 5, s. 1–2.
- Vladimír Birgus: Fotografie a fokalky skupiny Ra. Revue Fotografie (Praha), 1989, č. 4, s. 76–79.
- Vladimír Birgus: Fotografie v českých zemích a na Slovensku 1945–1989. I. díl. Revue Fotografie (Praha), 1989, č. 4, s. 2–11.
- Vladimír Birgus: Fotografie v meziválečných inscenacích E. F. Buriana. Revue Fotografie (Praha), 1981, č. 1, s. 78–81.
- Vladimír Birgus: Nová věčnost a konstruktivismus v české fotografii. Ateliér, (Praha) 1999, č. 5, s. 4–5.
- Vladimír Birgus: Tschechische Fotografie der Avantgarde 1918–1938. In: Stifter Jahrbuch. Neue Folge Band 11–1997. Adalbert Stifter Verein, München 1997.
- Vladimír Birgus: Vývoj československé fotografie v letech 1945–1989. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1990.
- Miloš Bloch, - Vilém Ambrosi (ed.): Fotografie v reklamě a Neubertův hlubotisk. V. Neubert a synové, Praha 1933.
- Jaroslav Boček: Malé dějiny fotografie. Příloha časopisu Mladý svět, Praha 1964.
- Miloslav Bohatec: Konstruktivistická teorie knižní formy. Estetika, (Praha) 1964, č. 2, s. 170–179.
- Vincent Bounoure (ed.): La civilisation surréaliste. Payot, Paris 1976.
- Alena Bretšnajdrová (Nádvořníková): Knižní grafika výtvarníků Devětsilu ve dvacátých letech. Katalog, Galerie výtvarného umění, Olomouc 1966.
- Marketa Brousek: Der Poetismus. Carl Hanser Verlag, München 1975.
- Lenka Bydžovská, Karel Srp (ed.): Aventinská mansarda. Otakar Štorch Marien a výtvarné umění. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1990.
- Lenka Bydžovská, Karel Srp (ed.): Český surrealismus 1929–1953. Argo a Galerie hlavního města Prahy, Praha 1996.
- Lenka Bydžovská, - Karel Srp: The Lautréamont Case. Umění (Praha), 1995, s. 149–160.
- Lenka Bydžovská: Sny o knihách – Knihy o snech. Grapheon (Praha), 1997, č. 2, s. 56–59.
- Antonín Dufek, - Urszula Czartoryska: Miedzywojenna fotografia czeska. Fotografia (Warszawa), 1982, č. 1, s. 13–19.
- Dějiny českého výtvarného umění 1890–1938 (IV/1, 2). Academia, Praha 1998.
- Gabriela Čapková: Českobudějovická skupina Fotolinie. Revue Fotografie (Praha), 1986, č. 1, s. 13–19.
- Jaromír Čejka: Dr. Pavel Altschul a Světozor 1933–1939. Revue Fotografie, 1986, č. 2, s. 18–26.
- Karel Došek: Státní grafická škola. Magisterská diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 1990.
- Antonín Dufek: Les avant-gardes tchéques. Katalog, RIP, Arles 1990.
- Antonín Dufek: Avantgardní fotografie 30. let na Moravě. Katalog, Oblastní galerie výtvarného umění, Olomouc 1977.
- Antonín Dufek: Aventinské trio. Katalog, Moravská galerie, Brno 1989.
- Antonín Dufek (ed.): Czechoslovakian Photography - Jaromír Funke & Jaroslav Rössler. Katalog, The Photographers' Gallery, London 1985.
- Antonín Dufek, Urszula Czartoryska: Czeska fotografia 1918–1938. Katalog, Muzeum Sztuki, Łódź 1985.
- Antonín Dufek (ed.): Česká fotografie 1918–1938 ze sbírek Moravské galerie v Brně. Katalog, Moravská galerie, Brno 1981.
- Antonín Dufek (ed.): Česká fotografie 1918–1938 ze sbírek Moravské galerie v Brně. Katalog, Uměleckoprůmyslové muzeum, Praha 1982.
- Antonín Dufek, Jana Teplá: Česká fotografie 1938–1958 ze sbírek Moravské galerie v Brně. Katalog, Moravská galerie, Brno 1998.
- Antonín Dufek: Fotografická sbírka Moravské galerie v Brně. Československá fotografie, 1975–1978.
- Antonín Dufek: Fotografie v Čechách a na Slovensku 1919–1945. Revue Fotografie, (Praha), 1989, č. 3, s. 2–9.
- Antonín Dufek: K brněnské meziválečné fotografii. Bulletin Moravské galerie (Brno), 1993, č. 49, s. 144–152.
- Antonín Dufek: Das Medium Fotografie im Zeitalter Künstlerischer Avantgarden. In: Europa, Europa. Das Jahrhundert der Avantgarde in Mittel- und Osteuropa. Katalog, Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Bonn 1994.

- Antonín Dufek: Moderní fotografie a moderní typografie. In: Slovo a obraz. Sborník mezinárodního symposia XI. Bienále užité grafiky, Moravská galerie, Brno 1984.
- Antonín Dufek, Zdeněk Kirschner, Kateřina Klaricová, Alain Sayag: Photographes tchéques 1920–1950. Katalog, Centre Georges Pompidou - Musée national d'art moderne, Paris 1983.
- Antonín Dufek: Surrealistická fotografie. Ateliér, 1999, č. 5, s. 8.
- Antonín Dufek: Světlo, stín a objekt v české fotografii třicátých let. In: Linie, barva, tvar. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1988.
- Antonín Dufek, Ute Eskildsen: Tschechische Fotografie 1918–1938. Katalog, Museum Folkwang, Essen 1984.
- Antonín Dufek: Tělo v československé fotografii 1900–1986. Katalog, Muzeum Kroměřížska, Kroměříž 1986.
- Antonín Dufek: Tradice a současnost fotografie v ČSFR. Bulletin Moravské galerie, 1992, č. 48, s. 82–84.
- Antonín Dufek: Z historie české fotografie. Revue Fotografie (Praha), 1984, č. 3, s. 36–43; č. 4, s. 36–43; 1985, č. 1, s. 38–45; č. 2, s. 36–43.
- Gérard Durozoi: Histoire du mouvement surréaliste. Hazan, Paris 1997.
- Michaela Dusíková: Fotografický obzor ve 30. a 40. letech. Diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity, Opava 1998.
- Vratislav Effenberger: Le mouvement surréaliste en Tchécoslovaquie. Opus international (Paris), 1970, č. 19–20, s. 115–118.
- Encyklopedie českých a slovenských fotografů. ASCO, Praha 1993.
- Erotisme et surréalisme en Tchécoslovaquie. Katalog, Galerie 1900–2000, Paris 1993.
- Faber, Monika (ed.): Das Innere der Sicht. Surrealistische Fotografie der 30er und der 40er Jahre. Katalog, Österreichisches Fotoarchiv im Museum Moderner Kunst, Wien 1989.
- Faber, Monika: Tanz-Foto. Abbäherungen und Experimente 1880–1940. Österreichisches Fotoarchiv im Museum moderner Kunst, Wien 1990.
- Anna Fárová: Fotografická sbírka UPM v Praze. Československá fotografie, 1973, č. 1–12; 1974, č. 1–12.
- Anna Fárová: Osobnosti české fotografie I. Katalog, Uměleckoprůmyslové muzeum, Praha 1974.
- Anna Fárová: Ursprung und Gegenwart tschechoslowakischer Fotografie. Album (Frankfurt am Main), 1985, č. 3, s. 1–37.
- Fotografie surrealistická. Fotografie (Praha), 1933–1934, č. 13, s. 204–205.
- Hanuš Frankel: Fotomontáž je vědomé vytváření. Typografia, (Praha), 1936, č. 2, s. 25–27.
- Jaromír Funke, Ladislav Sutnar, V. V. Štech: Fotografie vidí povrch. Státní grafická škola + Družstevní práce, Praha 1935.
- Bronislava Gabrielová: Příspěvek k dějinám meziválečné fotografie. Československá fotografie (Praha), 1984, č. 6, s. 269; č. 7, s. 317.
- Alexander Hackenschmied: K výstavě nové české fotografie v Aventinské mansardě. Pestrý týden (Praha), 1930, č. 12.
- Jan-Christopher Horak: Le photographie tchéque entre les deux guerres. Photographis (Paris), 1985, č. 7, s. 100–102.
- Václav Hynčík: Česká fotomontáž 1918–1938. Magisterská diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 1986.
- Jan Chaloupka: Fotografie v domácí aktivitě surrealistické. Volné směry (Praha), 1935–1936, č. 32, s. 266–268.
- Jindřich Chaloupecký: O dada, surrealismu a českém umění. Jazzová sekce, Praha 1980.
- Milan Chlumský: Die Schönheit der „Explosante fixe“. Bemerkungen zur tschechischen surrealistischen Fotografie. Fotogeschichte, 1997, č. 65, s. 73–84.
- Květoslav Chvatík: Poetismus. Estetika, (Praha) 1965, č. 3, s. 251–163.
- Edouard Jaguer: Les mystères de la chambre noire. Le surréalisme et la photographie. Flammarion, Paris 1982.
- Jiří Jeníček: Fotografie jako zření světa a života. Československé filmové nakladatelství, Praha 1947.
- Jan Jindra: Vývoj reklamní fotografie od roku 1945. Magisterská diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 1987.
- František Kalivoda: Komunistická výtvarná avantgarda a sociální fotografie. Katalog, Dům umění města Brna, Brno 1961.
- Zdeněk Kirschner, - Josef Kroutvor: Česká fotografická moderna. Katalog, Uměleckoprůmyslové muzeum, Praha 1989.
- Zdeněk Kirschner: Fotografie zwischen Tradition und Moderne. In: Stifter Jahrbuch. Neue Folge Band 11 – 1997. Adalbert Stifter Verein, München 1997.
- Milan Kníže: Němečtí fotografové v předválečném Československu. Magisterská diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity, Opava 1998.
- Jiří Kotalík (ed.): Tschechische Kunst der 20er und 30er Jahre - Avantgarde und Tradition. Mathildenhöhe, Darmstadt 1988.
- Petr Král: Fotografie v surrealismu. TORST, Praha 1994.
- Petr Král (ed.): Le surréalisme en Tchécoslovaquie. Gallimard. Paris 1983.
- Josef Kroutvor, Monika Faber: Fotografie der Moderne in Prag 1900–1925. Edition Stemmler, Schaffhausen 1991.
- Aleš Kuneš: Česká teorie fotografie a fotografická publicistika 1918–1948. Ateliér (Praha), 1999, č. 5, s. 6–7
- Lech Lechowicz: Fotografia v kregu czeskiej awangardy międzywojennej. Acta universitatis lodziensis, Folia scientiae artium et litterarium I. Łódź, 1990, s. 125–146.
- Jean-Claude Lemagny, André Rouillé: Histoire de la Photographie. Bordas, Paris 1986.
- Lubomír Linhart: Avantgarda sociální fotografie. Revue Fotografie (Praha), 1974, č. 3, s. 8–9.
- Lubomír Linhart: II. Mezinárodní výstava sociální fotografie. Katalog Film-foto skupiny Levé fronty, Praha 1934.
- Lubomír Linhart: Mezinárodní výstava fotografie. Katalog, SVU Mánes, Praha 1938.
- Lubomír Linhart: Moderní fotografie a její výstava v Mánesu. Tvorba (Praha), 1936, č. 14, s. 221–23.
- Lubomír Linhart: Nové cesty fotografie. Tvorba (Praha), 1933, č. 45.
- Lubomír Linhart: Sociální fotografie. Knihovna Levé fronty, Praha 1934.
- Lubomír Linhart: Sociální téma v meziválečné české fotografii. Revue Fotografie (Praha), 1979, č. 1, s. 26; č. 2, s. 44–45, č. 3, s. 24–29, č. 4, s. 26–29.
- Lubomír Linhart: Úkoly a práce proletářské fotografie. Tvorba (Praha), 1933, č. 16.
- Lubomír Linhart: Úkoly sociální fotografie. Svět práce (Praha), 1933, č. 1.
- Lubomír Linhart: Výstava sociální fotografie. Katalog, Film foto skupina Levé fronty, Praha 1933.
- Jan Mlčoch: Avantgardní fotografie a reklama. Ateliér, 1999, č. 5, s. 12.
- Daniela Mrázková, - Vladimír Remeš: Cesty československé fotografie. Mladá fronta, Praha 1989.

- Daniela Mrázková (ed.): Co je fotografie - 150 let fotografie. / What is Photography - 150 Years of Photography. Katalog, Videopress, Praha 1989.
- Daniela Mrázková: Fotografické dědictví. Vývojové proudy v československé meziválečné fotografii. Československá fotografie (Praha), 1978, č. 6, s. 260–269.
- Daniela Mrázková, - Vladimír Remes: Tschechoslowakische Fotografien 1900–1940. VEB Fotokinoverlag, Leipzig 1983.
- Colin Naylor (ed.): Contemporary Photographers. St. James Press, Chicago & London 1988.
- Floris M. Neusüss: Das Fotogramm in der Kunst des 20. Jahrhunderts. DuMont, Köln 1990.
- Vítězslav Nezval: Fotoskupina pěti. Měsíc (Praha), 1934, č. 8, s. 10–11.
- Nová encyklopedie českého výtvarného umění. Academia, Praha 1995.
- Krisztina Passuth: Les Avant-gardes de l'Europe Centrale. Paris 1988.
- Magdalena Pažourková: Brněnská meziválečná fotografie. Bakalářská diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity, Opava 1994.
- Magdalena Pažourková: Brněnská fotografie 1939–1989. Magisterská diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity, Opava 1998.
- Claude Philippot, - Zdenek Primus: Photographie Progressive en Tchécoslovaquie. Katalog, Galerie Robert Doisneau, Vandoeuvre 1990.
- Ivan Pinkava: Český fotografický plakát. Magisterská diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 1987.
- Tomáš Pospěch: Česká fotografie v období dogmatického spánku. In: Listy o fotografii - Acta photographica universitatis silesianae opaviensis, 1998, č. 2, s. 59–67.
- Zdenek Primus: Obrazová báseň - entuziastický produkt poetismu. In: Karel Teige 1900–1951. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1994. S. 48–61.
- Zdenek Primus: Tschechische Avantgarde 1922–1940. Reflexe europäischer Kunst und Fotografie in der Buchgestaltung. Vier-Türme-Verlag, Münster 1990.
- Naomi Rosenblum: A World History of Photography. Abeville Press, New York 1984.
- Zdeněk Rossmann: Písmo a fotografie v reklamě. Index, Olomouc 1938.
- Hana Rousová (ed.): Linie, barva, tvar v českém výtvarném umění třicátých let. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1988.
- Jan Rous: Poznámky k výtvarné povaze knihy 20. a 30. let. Typografia (Praha), 1974, č. 10, s. 383–384; č. 11, s. 424–427; č. 12, s. 462–464.
- Hana Rousová (ed.): Mezery v historii 1890–1938. Polemický duch Střední Evropy - Němci, Židé, Češi. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1994.
- Adolf Schneeberger: Můj fotografický svět. Vzpomínky na začátky, kluby a lidi kolem nich. In: Listy o fotografii - Acta photographica universitatis silesianae opaviensis, 1998, č. 2, s. 42–52.
- Arturo Schwarz (ed.): I surrealisti. Mazzotta, Milano 1989.
- Rudolf Skopec: Československá fotografie mezi dvěma světovými válkami. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1967.
- Rudolf Skopec: Dějiny fotografie v obrazech od nejstarších dob k dnešku. Orbis, Praha 1963.
- Rudolf Skopec: Sto let fotografie. E. Beaufort, Praha 1939.
- Zdeněk Skružný: Surrealismus v české fotografii 30. a 40. let. Bakalářská diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity, Opava 1993.
- Karel Srp: La Devětsil et le livre. L'Ennemi (Paris), 1992–1993, č. 2, s. 55–56.
- Karel Srp: Exposing the Wall. Umění (Praha), 1997, s. 280–297.
- Karel Srp: Optická slova - obrazové básně a poetismus 1922–1926. Ateliér (Praha), 1999, č. 5, s. 9.
- Karel Srp: The Philosophy of the Recess. Umění (Praha), 1996, s. 41–52.
- Otto Steinert, Václav Zykmond: Surrealismus und Fotografie. Katalog, Museum Folkwang, Essen 1966.
- Zdeněk Stolbenko: Od Linie po Fotos - 30. - 60. léta v československé fotografii. Magisterská diplomová práce, katedra fotografie FAMU, Praha 1998.
- Vladimír Šlapeta: Bauhaus a česká avantgarda. Umění a řemesla (Praha), 1977, č. 3, s. 29–35.
- Vladimír Šlapeta: Bauhaus a česká avantgarda II. Umění a řemesla, 1980, č. 1980, č. 3, 54–62.
- František Šmejkal: České imaginativní umění. Galerie Rudolfinum, Praha 1996.
- František Šmejkal: Český konstruktivismus. Umění (Praha), 1982, č. 3, s. 214–243.
- František Šmejkal: Devětsil. L'avant-garde tchéque et ses rapports avec la France dans les années vingt. Critique (Paris), 1987, č. 483–484, s. 662–673.
- František Šmejkal: Devětsil - Czech Avant-garde Art, Architecture and Design of the 1920s and 30s. Katalog, Museum of Modern Art, Oxford 1990.
- František Šmejkal (ed.): Devětsil - Česká výtvarná avantgarda dvacátých let. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha a Dům umění města Brna, Praha a Brno 1986.
- František Šmejkal: Les revues d'avant-garde tcheques des années vingt. Bulletin analytique des périodiques d'Europe de l'Est (Paris), 1983, č. 29, s. 71–75.
- František Šmejkal (ed.): Skupina Ra. Katalog, Galerie hlavního města Prahy, Praha 1988.
- František Šmejkal: La Surréalisme tchéque. In: Cahiers du Musée National d'Art Moderne. Paris 1982, s. 278–295.
- František Šmejkal: La Surréalisme en Tchécoslovaquie. In: La planète affolée. Surrealisme, dispersion et influences 1938–1947. Katalog, Centre de la Vieille Charité, Marseille 1986, s. 237–243.
- Jindřich Štyrský: Surrealistická fotografie. České slovo 30. 1. 1935.
- Petr Tausk: Die Geschichte der Fotografie im 20. Jahrhundert. DuMont, Köln 1977.
- Petr Tausk: Přehled vývoje československé fotografie od roku 1918 až po naše dny. SPN, Praha 1986.
- Petr Tausk: Půlstoletí od Mezinárodní výstavy fotografie v Máněsu. Československá fotografie (Praha), 1986, č. 7, s. 296–300.
- Petr Tausk: The Roots of Modern Photography in Czechoslovakia. History of Photography (London-Washington), 1979, č. 3, s. 253–271.
- Petr Tausk: Surrealistic Influences in Czechoslovakian Photography. In: Interkamera 1969. Praha 1969.
- Karel Teige: Cesty československé fotografie. Blok Brno, 1948, č. 6, s. 77–86.
- Karel Teige: Das moderne Lichtbild in der Čechoslovakei. Orbis, Praha 1947.
- Karel Teige: Foto-kino-film. In: Život 2, 1922, s. 153–168.
- Karel Teige: Fototypografie. Typografia (Praha), 1933, č. 8, s. 176–184.

- Karel Teige: Konstruktivistická typografie na cestě k nové formě knihy. Typografia (Praha), 1932, č. 3, s. 57–61.
- Karel Teige: Moderní česká fotografie. Album. Národní práce, Praha 1943.
- Karel Teige: Moderní fotografie. Rozpravy Aventina (Praha), 1929 1930, č. 39–40, s. 499–500.
- Karel Teige: O fotomontáži. Žijeme (Praha), 1932, č. 3, s. 107–113; č. 4, s. 173–178.
- Karel Valter: Linie. Jihočeské nakladatelství, České Budějovice 1980.
- Petr Vilgus: Fotografie v období protektorátu Čechy a Morava. Bakalářská diplomová práce, Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity, Opava 1997.
- Štěpán Vlašín (ed.): Avantgarda známá a neznámá I-III. Svoboda, Praha 1970–1972.
- Miroslav Vojtěchovský: Vývoj české teorie fotografie. Revue Fotografie (Praha), 1979, č. 4, s. 14–18.
- Miroslav Vojtěchovský: Vývoj československé teorie fotografie 20. století. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1985.
- Jiří Vykoukal: Skupina Ra. Umění (Praha), 1972, č. 5, s. 453–469.
- Peter Weiermair: Photographie als Kunst 1879–1979 / Kunst als Photographie 1949–1979. Katalog, Allerheiligenpress, Innsbruck 1979.
- Karel Weiss (Karel Teige): Soumrak fotomontáže? Typografia (Praha), 1934, č. 4, s. 92–94.
- Polana Zoubková (Bregantová): Svaz moderní kultury Devětsil a jeho význam pro českou knižní kulturu. Disertační práce, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Praha 1979.
- Václav Zykmond: O skupině Ra. Výtvarné umění (Praha), 1966, č. 4, s. 42–45.
- Václav Zykmond: Surrealismus a fotografie. Katalog, Dům umění města Brna, Brno 1966.
- Život II. Sborník nové krásy. Výtvarný odbor Umělecké besedy, Praha 1922.